

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE
WOJEWODY LUBUSKIEGO
Nr NK-I.4131.135.2017.ABej

z dnia 5 czerwca 2017 r.

Wójt Gminy Maszewo

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r., poz. 446 j. t. z późn. zm.) stwierdzam nieważność Zarządzenia Nr 101/17 z dnia 4 maja 2017r. w sprawie wprowadzenia regulaminu wydawania zezwoleń na wjazd poza znaki ograniczenia tonażu na drogach publicznych i wewnętrznych w granicach Gminy Maszewo.

Uzasadnienie

W dniu 4 maja 2017r. Wójt Gminy Maszewo wydał Zarządzenie Nr 101/17 w sprawie wprowadzenia regulaminu wydawania zezwoleń na wjazd poza znaki ograniczenia tonażu na drogach publicznych i wewnętrznych w granicach Gminy Maszewo. Zarządzenie to zostało doręczone organowi nadzoru w dniu 8 maja 2017 r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że zarządzenie istotnie narusza prawo, tj. art. 19 ust. 1 i art. 20 pkt 12 i 14 oraz art. 39 ust. 1 pkt 1,2 i 3 ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (Dz. U.2016.1440 j. t. z późn. zm.), art. 10 ust. 12 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2017.128 j.t. z późn. zm.), art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U.2016.446 j.t. z późn. zm.) w zw. z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W podstawie prawnej przedmiotowego Zarządzenia Wójta Gminy Maszewo powołane zostały przepisy art. 19 ust. 1 i art. 20 pkt 12 i 14 ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych, zgodnie z którymi organ administracji rządowej lub jednostki samorządu terytorialnego, do którego właściwości należą sprawy z zakresu planowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg, jest zarządcą drogi. Do zarządcy drogi należy w szczególności przeciwdziałanie niszczeniu dróg przez ich użytkowników; wprowadzanie ograniczeń lub zamykanie dróg i drogowych obiektów inżynierskich dla ruchu oraz wyznaczanie objazdów drogami różnej kategorii, gdy występuje bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa osób lub mienia. Nadto powołano art. 39 ust. 1 pkt 1,2 i 3 tej ustawy, w myśl którego: "Zabrania się dokonywania w pasie drogowym czynności, które mogłyby powodować niszczenie lub uszkodzenie drogi i jej urządzeń albo zmniejszenie jej trwałości oraz zagrażać bezpieczeństwu ruchu drogowego. W szczególności zabrania się: 1) lokalizacji obiektów budowlanych, umieszczania urządzeń, przedmiotów i materiałów niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego; 2) włączenia po drogach oraz porzucania na nich przedmiotów lub używania pojazdów niszczących nawierzchnię drogi; 3) poruszania się po drogach pojazdów nienormatywnych bez wymaganego zezwolenia lub w sposób niezgodny z przepisami ruchu drogowego".

Ustawa ta jednak nie przewiduje uprawnienia do wydawania przedmiotowego regulaminu dla organu wykonawczego gminy, będącego zarządcą dróg gminnych.

Zasady wydawania zezwoleń na przejazd pojazdu nienormatywnego uregulowane zostały w Oddziale 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2017.128 j.t. z późn. zm.) , zatytułowanym „Warunki używania pojazdów w ruchu drogowym”. ustawa w art. 2 pkt 35a) zawiera definicje legalną pojęcia " pojazd nienormatywny", zgodnie z którą jest to pojazd lub zespół pojazdów, którego naciski osi wraz z ładunkiem lub bez ładunku są większe od dopuszczalnych, przewidzianych dla danej drogi w przepisach o drogach publicznych, lub którego wymiary lub rzeczywista masa całkowita wraz z ładunkiem lub bez niego są większe od dopuszczalnych, przewidzianych w przepisach niniejszej ustawy. Wójt, burmistrz posiada uprawnienie jako zarządca drogi do wydania zezwolenia na przejazd pojazdem nienormatywnym jedynie na podstawie art. 64a ustawy - Prawo o ruchu drogowym w brzmieniu : Zezwolenie kategorii I na przejazd pojazdu nienormatywnego jest wydawane w celu umożliwienia dojazdu do i ze wskazanego w zezwoleniu miejsca i uprawnia do ruchu po drodze wskazanej w zezwoleniu. Zezwolenie wydaje się na wniosek zainteresowanego podmiotu. Do wniosku dołącza się dowód wniesienia opłaty za wydanie zezwolenia. Zezwolenie wydaje zarządca drogi właściwy dla drogi, po której ruch ma być wykonywany. Zezwolenie wydaje się, po uiszczeniu opłaty, w terminie 7 dni roboczych od dnia złożenia wniosku o jego wydanie. Wydając zezwolenie, zarządca drogi wydaje także jego wypis lub wypisy w liczbie odpowiadającej liczbie pojazdów samochodowych określonych we wniosku o wydanie zezwolenia. Zezwolenie wydaje się dla podmiotu wskazanego we wniosku o wydanie zezwolenia, na wskazany we wniosku okres: miesiąca, 6 miesięcy lub 12 miesięcy, bez wskazania pojazdów, którymi ma być wykonywany przewóz. Opłatę za wydanie zezwolenia ustala się w kwocie stanowiącej iloczyn liczby wypisów i odpowiedniej stawki opłaty za zezwolenie w tej kategorii.

Ustawa Prawo o ruchu drogowym także nie zawiera przepisu uprawniającego organ wykonawczy gminy do wydawania dodatkowego regulaminu określającego zasady wydawania tych zezwoleń, gdyż zasady te są wprost uregulowane w ustawie, a także rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 22 czerwca 2012r. w sprawie zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych (Dz. U. 2012.764).

Przedmiotowe zarządzenie narusza w sposób istotny także przepisy regulujące zasady organizacji ruchu na drogach publicznych określone w ustawie Prawo o ruchu drogowym i wydanym na podstawie art. 10 ust. 12 tej ustawy rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (Dz. U. 2017.784 j.t.). Jakkolwiek zmiany w organizacji ruchu wprowadzane mogą być z uwzględnieniem w/w przepisów prawa.

Wydanie zarządzenia ustalającego regulamin wydawania zezwoleń na wjazd poza znaki ograniczenia tonażu na drogach publicznych i wewnętrznych w granicach Gminy Maszewo bez podstawy prawnej narusza art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z dnia 13 kwietnia 2017r. stwierdził, że : Przy interpretacji art. 87 ust. 2 i art. 94 Konstytucji RP odnoszących się do źródeł prawa, należy mieć na uwadze zakaz domniemywania kompetencji prawodawczych, zakaz wykładni rozszerzającej kompetencje prawodawcze oraz zakaz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii. Wystąpienie jakichkolwiek wątpliwości co do istnienia określonej kompetencji powinno być równoznaczne ze stwierdzeniem braku tej kompetencji. (...) W stosunku do organów administracji publicznej nie stosuje się zasady, zgodnie z którą to, co nie jest zakazane, jest dozwolone. Przeciwnie: dozwolone jest tylko to, co znajduje wyraźną podstawę prawną (art. 7 Konstytucji RP). (sygn. akt II SA/Gl 124/17, CBOSA).

W myśl art. 30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym wójt wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa, jednak w przypadku kwestionowanego zarządzenia wykracza ono poza kompetencje przyznane wójtowi.

Mając na uwadze istotne naruszenie art. 19 ust. 1 i art. 20 pkt 12 i 14 oraz art. 39 ust. 1 pkt 1,2 i 3 ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych, art. 10 ust. 12 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. - Prawo o ruchu drogowym, art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym w zw. z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, należało stwierdzić nieważność przedmiotowego zarządzenia w całości.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim, w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia, za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust.1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i
Kontroli

Teresa Kaczmarek